

26.11.2014

Kj/43

§ 401

Stj / Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite tilapäishoitopaikkojen järjestämisestä kehitysvammaisille

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Sari Mäkimattila valtuutettu Nina Hurun kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Sari Mäkimattilan palautusehdotus hyväksytty.

15 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi velvoittaen kaupunginhallitusta selvittämään ja tarvittaessa lisäämään sellaisia ympärivuorokautisia tilapäishoitopaikkoja kehitysvammaisille, että ne tarjoavat riittävät ja asiakkaiden tarpeiden mukaiset yksilölliset lääketieteelliset ja toiminnalliset tukitoimet.

Jaa-äännet: 29

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljawaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Kauko Koskinen, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Anniina Palm, Jaana Pelkonen, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 40

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Jessica Karhu, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Sari Mäkimattila, Johanna Nuorteva, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Sanna Vesikansa, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 10

Maija Anttila, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Jape Lovén, Björn Månsson, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomo Valokainen

Poissa: 6

Jussi Chydenius, Eero Heinäluoma, Arja Karhuvaara, Päivi Lipponen, Terhi Mäki, Osku Pajamäki

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Päätösehdotus

26.11.2014

Kj/43

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sari Mäkimattilan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sari Mäkimattila ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan tilapäishoitopaikkojen järjestämistä kehitysvammaisille omaishoidon tuesta annetun lain mukaisen vapaapäiväoikeuden ajaksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaali- ja terveysvirasto järjestää aloitteessa tarkoitettua vapaapäiväoikeutta korvaavaa hoitoa asumispalveluna, laitoshoidona tai perhehoitona omissa tai ostopalveluyksiköissä. Yksityisiltä palveluntuottajilta ostetaan lisäksi kotiin annettavaa lomitusta. Omaishoitaja voi halutessaan saada lakisääteisen vapaan ajaksi myös sijaisomaishoitajan. Lyhytaikaishoidon ja omaishoidon palvelut on kilpailutettu vuonna 2012. Sosiaali- ja terveysvirasto on tehnyt puitesopimukset kilpailutettujen ja hyväksytyjen tuottajien kanssa. Palvelusetelitoiminnan kehittämistä pilottihankkeena suunnitellaan parhaillaan.

Mikäli perheillä on ollut tarvetta lakisääteisten vapaapäivien lisäksi muuhun lyhytaikaishoitoon, palvelua on järjestetty määrärahojen puitteissa.

Kaupunginvaltuusto muutti 4.6.2014 (§ 217) työjärjestystään aloitteiden osalta. Aloitteet, jotka on jätetty ennen muutosten voimaantuloa, käsitellään aloitteen jättämishetkellä voimassa olleiden työjärjestysmääräysten mukaisesti. Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite on jätetty 4.6.2014, joten sen käsittelyjärjestys on ennen muutosta voimassa olleen työjärjestyksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Sari Mäkimattilan aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

26.11.2014

Kj/43

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.11.2014 § 1156

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sari Mäkimattilan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 07.10.2014 § 354

HEL 2014-007427 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi aloitteesta seuraavan lausunnon:

"Omaishoidon tuesta annetun lain (2.12.2005/937) mukaan omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Vapaapäivät on tarkoitettu hoitajan jaksamisen tukemiseen. Tavoitteena on, että vapaa järjestetään säännöllisesti ja suunnitelmallisesti huomioon ottaen omaishoitoperheen jaksaminen.

Sosiaali- ja terveystyöjärjestö järjestää vapaapäiväoikeutta korvaavaa hoitoa asumispalveluna, laitoshoidona tai perhehoitona omissa tai ostopalveluyksiköissä. Yksityisiltä palvelutuottajilta ostetaan lisäksi kotiin annettavaa lomitusta. Omaishoitaja voi halutessaan saada lakisääteisen vapaan ajaksi myös sijaisomaishoitajan. Tällöin sosiaali- ja terveystyöjärjestö maksaa sijaisomaishoitajille korvauksen lomitustuorokausilta.

Vuonna 2013 lakisääteinen vapaapäiväoikeus oli yhteensä 126:lla alle 18-vuotiaan kehitysvammaisen lapsen tai nuoren omaishoitajalla. Heistä 84,9 % (107) käytti myönnettyä vapaapäiväoikeutta. Lomituspalvelua käyttäneiden määrä nousi vuodesta 2012 noin 3 %.

Helsinki kilpailutti lyhytaikaishoidon- ja omaishoidon palvelut vuonna 2012. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on tehnyt puitesopimukset kilpailutettujen ja hyväksytyjen tuottajien kanssa.

Mikäli lomituspalvelua ei ole saatu järjestettyä omissa tai puitesopimustuottajien palveluissa tai palvelu ei ole soveltunut lapsen tai nuoren tarpeisiin, palvelua on voitu hankkia yksilöllisillä maksusitoumuksilla muilta tuottajilta.

Omaishoidon lomitukseen ja lyhytaikaishoidon palvelusetelin tuottajia ei vuonna 2013 ollut ja näin ollen palvelusetelin käytöstä ei saatu kokemuksia. Palvelusetelitoiminnan kehittämistä pilottihankkeena suunnitellaan parhaillaan.

Kodin ulkopuolella järjestettävät omaishoidon lomitukseen jaksot suunnitellaan puolivuositain etukäteen niin, että perheiden toiveet voidaan ottaa ajoissa huomioon ja myös siksi että käytettävissä olevat resurssit voidaan käyttää tehokkaasti asiakkaiden hyväksi ilman hukkakustannuksia. Perheiden toiveet pyritään huomioimaan jaksojen suunnittelussa, mutta koska useimpien perheiden toiveet lomitussuunnitelmasta ajoittuvat viikonloppuun aina ei ole mahdollista saada lomitusta juuri perheen haluamana ajankohtana.

Kaikki omaishoidon lomitusta tuottavat tahot täyttävät valvontaviranomaisten asettamat vaatimukset hoidon laadun ja turvallisuuden suhteen. Palveluntuottajia koskevat toiminnan laatuun liittyvät yhteydenotot tutkitaan ja niihin puututaan välittömästi.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on järjestänyt kehitysvammaisten lasten ja nuorten omaishoidon lomitukseen lain edellyttämällä tavalla. Mikäli perheillä on ollut tarve lakisääteisten vapaapäivien lisäksi muuhun lyhytaikaishoittoon, palvelua on järjestetty määrärahojen puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoidon lomitusta edistää perheiden ja omaishoidossa olevan perheenjäsenen hyvinvointia niin, että kehitysvammaiset lapset ja nuoret voivat asua perheidensä kanssa."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi